

DWA. 510. 32. 6. 2018

Prof. Alicja Barbara Panek-Piętkowska
Państwowa Wyższa Szkoła
Filmowa Telewizyjna i Teatralna
im. Leona Schillera w Łodzi

Łódź, dnia 06.11.2018 roku

RECENZJA PRACY DOKTORSKIEJ
pt: „Od serduszka z lodu do Królowej Śniegu – Andersena, czyli
***pomieszanie z poplątaniem*” i części praktycznej oraz dorobku artystycznego**
mgr Anny Lobedan

Zleceniodawca recenzji

Wydział Aktorski Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie – pismo z dnia 6 września 2018 roku.

Anna Lobedan aktorka teatralna, radiowa, wokalistka i pedagog Akademii Teatralnej w Warszawie. Obecnie aktorka Teatru Narodowego w Warszawie.

Pani mgr Anna Lobedan (nazwisko rodowe Markowicz) urodziła się 23.09.1984 r. w Krakowie. W latach: 2005-2010 studiowała w Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie na Wydziale Aktorskim. Studia ukończyła z wynikiem celującym (Dyplom ukończenia studiów z dnia 28. 09.2010 r. załączony do dokumentacji).

Anna Lobedan zdobyła również solidne przygotowanie muzyczne: od 1991 r. (czyli od 7-ego roku życia) do 1999 r. uczyła się gry na skrzypcach w Państwowej Podstawowej Szkole Muzycznej w Krakowie, później gry na kontrabasie w Liceum Muzycznym im. Fryderyka Chopina w Krakowie (w latach 1999-2003). Nie wybrała jednak studiów muzycznych. Jak sama pisze: „*Teatr pokochałam miłością absolutną, podczas gdy muzyka, która wydawała się moim atutem, stała się swego rodzaju więzieniem*” (str.45). Z uporem godnym podziwu zdawała trzykrotnie do Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie i w 2005 r. rozpoczęła upragnione studia. Zarówno podczas studiów jak i w dotychczasowej działalności artystycznej muzyka zajmuje ważne miejsce. Świadczą o tym nagrody i wyróżnienia: m.in. otrzymała I miejsce na IV Międzynarodowym Konkursie Wokalnym „Singing Mask” w Sankt Petersburgu (2009 r.); jest finalistką 34 Przeglądu Piosenki Aktorskiej we Wrocławiu (2013 r.).

Pani Anna Lobedan występowała w wielu teatrach w Warszawie: Teatrze Dramatycznym, Teatrze Rozmaitości, Teatrze Wielkim, Teatrze Współczesnym, Teatrze Roma, Teatrze Ateneum, Teatrze na Woli. Od 2014 r. jest na stałe związana z Teatrem Narodowym w Warszawie. Jej aktywność zawodowa budzi szacunek i uznanie. Od 2011 r.

WYDZIAŁ AKTORSKI

Wpłynęło do: 7.11.2018

L.dz.: 2/P/11/18

współpracuje z Akademią Teatralną im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie, jako asystentka Zbigniewa Zamachowskiego, a od 2017 r. prowadzi samodzielnie zajęcia z piosenki.

W Jej dorobku artystycznym na uwagę zasługują role: Olga w *Trzech siostrach* A. Czechowa (reż. A. Domalik); Ewa, Olga, Czas w *Scenach z Różewicza* (reż. W. Komasa); Sybilla w spektaklu *Marat/Sade* Petera Weissa (reż. M. Kleczewska); Płaczka w operze *Orfeusz i Eurydyka* Ch. W. Glucka (reż. M. Treliński); Dorota w *Krakowiakach i Góralach* W. Bogusławskiego (reż. A. Strzelecki); Zosia w widowisku operowym *Dziady – Widma* A. Mickiewicza i St. Moniuszki (reż. K. Kolendowicz); Maryja, Anioł w *Pastoralce* Leona Schillera; Hostessa w spektaklu *Księżniczka na opak wywrócona* P. Calderona (reż. J. Englert); Lutka w *Operetce* W. Gombrowicza (reż. W. Kościelniak); Sasziko w *Młodym Stalinie* T. Słobodzianka (reż. O. Spisak); kilka ról w *Pchle Szachrajce* Jana Brzechwy (reż. A. Seniuk); Lady M w *Fortepianie pijanym* w reż. M. Przybylskiego – nagranie spektaklu DVD dołączone do dokumentacji.

Współpracowała także z Teatrem Polskiego Radia w następujących realizacjach: *Cud mniemany, czyli Krakowiacy i Górale* W. Bogusławskiego (reż. A. Piszczatowski); Macocha w *Kopciuszku* (reż. G. Kwiecień); Julia w *Śmierci Dantona* G. Buchnera (reż. A. Piszczatowski); Wanda w *Dyptyku góralskim* J.R. Kowalczyka (reż. J. Warenyc); Mama we *Francuskim Piesku* M. Niemyskiego (reż. D. Bałazy); Hanna w *Dziewannie* J. Dobrowolskiego (reż. H. Baranowski); Betsabee w *Śnie o królu Dawidzie* H. Kajzera (reż. H. Baranowski); Maja Rubek w *Gdy wstaniemy z martwych* H. Ibsena (reż. H. Baranowski). Wystąpiła w kilku filmach: Ania w filmie dyplomowym *Wrzątek* (reż. A. Casianov); Matka w etiudzie operatorskiej *Mora* (reż. T. Jeziorski); Janka w filmie *Norbert Juras i syn* (reż. W. Solarza).

Doktorantka uczestniczyła w wielu kursach i warsztatach teatralnych, m.in. podczas Festiwalu Ensemble im. Księżnej Daisy na Zamku w Książu, Zakopiańskiej Akademii Sztuki, Międzynarodowym Festiwalu Szkół Teatralnych w Bilbao, Brnie i Warszawie oraz w Instytucie Jaques Dalcroze'a w Genewie.

Jest stypendystką Funduszu „Na rzecz młodych talentów”. Zdobyła nagrodę za rolę w spektaklu „Moulin Noir” w reżyserii Marcina Przybylskiego.

Pani mgr Anna Lobedan przedstawiła do recenzji pracę doktorską pt: „Od serduszka z lodu do Królowej Śniegu – Andersena, czyli *pomieszanie z poplątaniem*”. Jako dzieło artystyczne zgłosiła rolę Królowej Śniegu w spektaklu *Królowa Śniegu* Christiana Andersena w reżyserii Piotra Cieplaka. Premiera odbyła się w Teatrze Narodowym w Warszawie dnia 17 stycznia 2015 roku.

Wydaje się, że wybór tematu pracy doktorskiej nie był przypadkowy. Aktorka uświadomiła sobie, że postać Królowej Śniegu towarzyszyła Jej „od zawsze”. Wspominając czasy dzieciństwa przyznaje: *„Pamiętam jako mała dziewczynka pół życia spędziłam w kulisach krakowskiej Opery i Operetki. Nie opuściłam żadnego spektaklu „Serduzka z lodu” – bajki na podstawie „Królowej Śniegu” Hansa Christiana Andersena. Znałam każdą kwestię na pamięć. Przywołuję to wspomnienie, ponieważ pamiętam jakie emocje towarzyszyły mi podczas pojawiania się na scenie Królowej Śniegu”*.

Prawdopodobnie już wtedy narodziło się pragnienie, żeby występować na scenie i być Królową Śniegu. A najważniejsze - być Aktorką! Marzenie to spełniło się podwójnie – ukończyła studia aktorskie i szczęśliwym zbiegiem okoliczności została obsadzona w roli Królowej Śniegu. Píše: *„Niewypowiedziana euforia a zarazem zdumienie, kiedy na spotkaniu z wybitnym reżyserem Piotrem Cieplakiem dowiedziałam się, że mam zagrać Królową Śniegu w jego najnowszej sztuce w Teatrze Narodowym. Euforia z wiadomego powodu – każda dziewczynka marzy o tym, żeby być Księżniczką a każda aktorka, żeby zagrać Królową. W szczególności złą...”* Można powiedzieć, że rola Królowej Śniegu spaja jak klamra marzenie z dzieciństwa z realizacją tego marzenia w dojrzałym życiu aktorki.

Pracę doktorską „Od serduzka z lodu do Królowej Śniegu – Andersena, czyli *pomieszanie z poplątaniem*” można rozpatrywać w kilku aspektach:

– Rola Królowej Śniegu i przeniesienie postaci Królowej Śniegu na grunt życia, z czym wiążą się pytania o dobro i zło w życiu.

Pani Anna Lobedan przedstawia swoją drogę do zrozumienia roli Królowej Śniegu. Kreację aktorską poprzedza analiza psychologiczna tej postaci. Aktorka wglębia się w życiorys Ch. Andersena wskazując na powiązania tworzonych bajek z jego życiem. Szuka wzorów dla onej postaci wśród aktorek, które grały role zbliżone do Królowej Śniegu. Bierze pod uwagę sugestie reżysera Piotra Cieplaka, a jednocześnie poszukuje własnej drogi w kreowaniu tej postaci i jej głębi psychologicznej. Zastanawia się nad złem i dobrem. W przygotowaniu do roli towarzyszy refleksja nad obecnością zła w życiu. Pani Anna Lobedan stawia sobie pytania: czym jest zło w życiu, jak można je pokonać? Czy Królowa Śniegu jest złem? Odpowiedzi na te pytania wiążą się z kreacją sceniczną – zło tak jak lód roztapia się i znika pod wpływem przyjaźni i miłości. Należy stwierdzić, iż podchodzi do roli odpowiedzialnie i analitycznie.

– Podkreślenie znaczenia roli reżysera nie tylko w tworzeniu spektaklu teatralnego jako całości i także w kreowaniu poszczególnych postaci.

Zainspirowana współpracą z reżyserem o Piotrze Cieplaku wyraża się: „*Wielki reżyser, z którym wielokrotnie miałam szansę i przede wszystkim zaszczyt współpracować, jest jedną z ważniejszych osób na mojej teatralnej drodze.... Jak mało kto Piotr Cieplak od pierwszych prób potrafi stworzyć swoistą magię teatru i taką twórczą niepewność ...*”(str. 6)

– Oddziaływanie spektaklu teatralnego na widzów.

Aktorka uważa, że istnieje jakaś magiczna więź aktorów z publicznością podczas spektaklu teatralnego. Wyraża też przekonanie, że spektakl oddziałuje z różną siłą na odbiorcę. Za fenomen zawodu uważa niepewność reakcji widzów, co zależne jest głównie od tego kto akurat siedzi na widowni i jak reaguje na przekaz ze sceny.

– Wskazuje na znaczenie i wartość muzyki w teatrze.

Pani Anna Lobedan zauważa, iż muzyka w teatrze ma duży wpływ na spektakl, co miała okazję doświadczyć przy czytaniu kolejnych ksiąg „Pana Tadeusza” kiedy od VIII księgi jak pisze „...*na początku mieliśmy stwarzać atmosferę, a nie muzykę. Efektem tego, co robimy, miało być tło akustyczne...*”(str.14) i okazało się, iż „... *Było to współtworzenie słowa poetyckiego poza słowem, spowodowanego obecnością muzyki, poprzez słowo...*”(str.17). W spektaklu *Królowa Śniegu* muzyka także potęguje przekaz treści - co jest szczególnie zauważalne przy pojawieniu się postaci tytułowej. Muzyka ta wspomaga dramaturgię przedstawienia, ma funkcję narracyjną, a rola Królowej Śniegu nabiera innego wymiaru poprzez kompozycję Jana Duszyńskiego.

– Porusza zagadnienie relacji pedagoga ze studentami.

Doktorantka odkryła w sobie powołanie do pracy pedagogicznej. Pamiętając o tym jak niedawno była studentką pod opieką prof. Wiesława Komasy, który „...*po mistrzowsku wprowadził nas w piękno zawodu i pobudził najgłębsze zakamarki wyobraźni, humoru i absurdu, bez których ciężko i nieciekawie w tym zawodzie...*”(str.54). Jako pedagog stawia studentom wysokie wymagania traktując każdego indywidualnie.

Mówiąc o pracy pedagogicznej p. Anny Lobedan należy podkreślić, że jest stosunkowo młodym pedagogiem i na początku drogi do budowania własnej metody dydaktycznej pracy ze studentami. Podkreśla, że podstawą jest merytoryczne wykorzystywanie zawodowych doświadczeń i to dobrze rokuje w Jej pedagogicznej karierze.

Królowa Śniegu w reżyserii Piotra Cieplaka w Teatrze Narodowym w Warszawie.

Nie widziałam tego przedstawienia w teatrze. Obejrzałam w formie zapisu elektronicznego i pragnę podkreślić, że spektakl ten zrobił na mnie wrażenie. Zespół wspaniałych aktorów pod kierunkiem doskonałego reżysera zaprasza widzów młodych i dorosłych do magicznego świata baśni Andersena. Wszystko co oglądamy jest precyzyjne,

pełne barw i znaczeń. Patrzyłam zafascynowana na piękną scenografię, kostiumy, choreografię, animacje i wideo rzutowane na tył sceny. Wspaniała muzyka Jana Duszyńskiego zachwyca i wzrusza (np. karuzela z lajkonikami, tańce kwiatowe z wirującymi żywopłotami czy gołębie zamknięte w klatce – skąd głosy męskie rozbrzmiewają smutkiem i nostalgią).

Należy podkreślić udaną kreację aktorki grającą Królową Śniegu „...chłodna, spokojna, dostojna Anna Markowicz w roli Królowej Śniegu przechadzała się, dźwięcznym głosem zwodząc chłopca...” (7.03.2015 – Dziennik teatralny W-wa) - przychyliam się do tej opinii.

Doktorantka w doskonały sposób potrafiła połączyć swoją wrażliwość i umiejętności warsztatu aktorskiego. Jej Królowa Śniegu to postać wyrazista, wypełniona emocjonalnymi treściami i wywołująca interakcję z widzem.

Pani Anna Lobedan jest wrażliwa na wszystko, co dotyczy teatru. Istotna jest dla Niej nie tylko własna rola w spektaklu teatralnym - odnosi się wrażenie, że ważne jest wszystko: reżyser, aktorzy, Koleżanki, Koledzy, scenografia, muzyka, widownia. Ważne jest dlatego, że wiąże się bezpośrednio lub pośrednio z Jej ukochanym TEATREM. Należy do tych aktorów, dla których teatr jest pasją i sensem życia.

Konkluzja

Dotychczasowe osiągnięcia artystyczne, warsztat aktorski, uroda głosu, muzykalność zapowiadają dobrą przyszłość zawodową p. Annie Lobedan.

Po zapoznaniu się z rozprawą doktorską, dorobkiem artystycznym i po obejrzeniu zapisu DVD przedstawienia pt. *Królowa Śniegu* popieram wniosek o nadanie p. mgr Annie Lobedan stopnia doktora w dziedzinie sztuk teatralnych.

Prof. Alicja Barbara Panek-Piętkowska

